

Kotouttamisohjelma vuosille 2022-2025

Vapaa-aikalautakunta 01.11.2022 § 108
1771/05.11.00/2022

Valmistelija: johtava asiantuntija Arja Iho, etunimi.sukunimi@raisio.fi

Raisiossa on valmistelu laaja-alaisten työryhmien työnä kotouttamisohjelma vuosille 2022-2025.

Raision edellisen kotouttamisohjelman voimassaoloaika päättyi vuoden 2021 lopussa. Tämän päätettävänä olevan ohjelman laatimisen aikana maahanmuuton tilannekuva ja pakolaisten määrä ovat muuttuneet merkittävästi. Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen seurauksena Raisioon on tullut n. 300 ukrainalaista tilapäistä suojelua hakenutta henkilöä. Näistä henkilöistä 20 on varhaiskasvatuksen piirissä olevia lapsia ja 80 perusopetuksessa olevia lapsia ja nuoria. Tilapäisen suojelun voimassaoloaika on yksi vuosi, joka päättyy monen kohdalla maaliskuussa 2023. Siihen saakka ukrainalaiset ovat vastaanottokeskuksen vastuulla. Vuoden oleskelun jälkeen pakolaisille myönnetään oleskelulupa ja he saavat kotikunnan. On oletettavaa, että Raisiossa jo asuvat henkilöt saavat kotikunnakseen Raision.

Kunnan tai useamman kunnan yhdessä on Kotoutumisen edistämisestä annetun lain 2010/1386 3. luvun 32. §:n nojalla laadittava kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kotouttamisohjelma, joka hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja jota tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Ohjelma otetaan huomioon kuntalain mukaista talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, työ- ja elinkeinotoimiston, Kansaneläkelaitoksen ja muiden kunnan alueella toimivien viranomaisten on kunnan aloitteesta osallistuttava oman toimialansa osalta ohjelman laadintaan, toteutukseen ja toimeenpanon seurantaan. Paikalliset maahanmuuttaja-, kansalais-, työntekijä- ja työnantajajärjestöt sekä uskonnolliset yhteisöt voivat tarvittavassa laajuudessa osallistua kotouttamisohjelman laadintaan, toteutukseen ja sen toimeenpanon seurantaan.

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain:

30. §:n nojalla kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä sekä sen suunnittelusta ja seurannasta paikallistasolla.

33. §:n mukaan kunnan kotouttamisohjelma voi sisältää:

1) selvityksen siitä, miten ohjelma kytkeytyy kunnan strategiseen suunnitteluun ja seurantaan;

2) suunnitelman siitä, miten kunnan yleiset palvelut toteutetaan maahanmuuttajille soveltuvina sekä suunnitelman erityisesti kotoutumista edistävästä ja tukevista toimenpiteistä;

3) tiedon kotouttamisen yhteensovittamisesta vastaavasta kunnan viranomaisesta sekä eri toimenpiteistä vastaavista tahoista;

4) suunnitelman lasten ja nuorten kotoutumisen sekä sosiaalisen vahvistamisen edistämisestä;

5) suunnitelman työvoiman ulkopuolella olevien ryhmien kotoutumisen ja sosiaalisen vahvistamisen edistämisestä;

6) monivuotisen suunnitelman 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä;

7) suunnitelman hyvien etnisten suhteiden ja kulttuurien välisen vuoropuhelun edistämisestä;

8) suunnitelman kunnan kotouttamisohjelman seurannasta ja ajan tasalla pitämisestä.

Kunnan kotouttamisohjelmassa voidaan lisäksi määritellä kunnan ja kansalaisyhteiskunnan väliset yhteistyömuodot.

Raision kotouttamisohjelman tavoitteena on tuoda esille laajasti kunnan, valtion, yritysten ja järjestöjen nykyisiä toimintatapoja maahanmuuttajien kotoutumisen tukemisessa ja kehittämistarpeita. Muuttuvassa maailmassa on tarpeen luoda visioita tulevaisuuden näkymistä ja esittää erilaisia ratkaisumalleja.

Kotouttamisohjelman laadintaan on osallistunut laajasti kunnan toimijoita ja yhteistyökumppaneita kuten kolmannen sektorin toimijoita ja myös maahanmuuttajia laajassa maahanmuuttoasiain toimikunnassa ja työryhmissä.

Kotoutuja-asiakkaita kohdataan monilla kunnan toimialoilla ja onnistunut kotoutuminen edellyttää hyvää yhteistyötä eri toimialojen välillä. Verkostoituminen, tiedonvaihto ja yhdessä kehittäminen ovat keskeisiä. Raisioon perustettiin keväällä 2021 laajapohjainen maahanmuuttaja- ja monikulttuurisuusasioiden toimikunta. Toimikunnassa on edustettuna kunnan eri toimialoja sekä ely-keskus, te-toimisto, maahanmuuttajakouluttajia, Raision yrittäjät, SAK, kolmannen sektorin toimijoita, Raision seurakunta sekä aktiivisia, raisiolaisia maahanmuuttajia. Toimikunnan tehtävänä on edistää eri tahojen välistä yhteistyötä, vuoropuhelua sekä linjata Raision kotouttamisohjelmaa ja seurata sen toteutumista.

Toimikunnan rinnalle perustettiin syksyllä 2021 kunnan eri toimialojen välinen yhdyshenkilöverkosto ns. operatiivinen ryhmä. Ajatuksena on, että eri toimialoilla on nimetyt maahanmuuttajatyön yhteyshenkilöt, jotta yhteistyö ja tiedonvaihto olisi sujuvaa toimialojen välillä ja toimialojen sisällä. Verkostossa on mukana sosiaalitoimiston maahanmuuttajatyön tiimi, joka toimii verkoston vetäjänä, perhe- ja sosiaalipalvelut, terveyskeskus, äitiys- ja lastenneuvola, varhaiskasvatus, perusopetus ja oppilashuolto, kirjasto, työllisyyspalvelut ja nuorisotoimi.

Kotoutumisohjelman laatimiseksi perustettiin neljä teemakohtaista työryhmää, jotka työstivät oman osa-alueensa teemaa.

1. Kotoutumista edistävät palvelut (ohjaus, neuvonta, sosiaalityö) ja asuminen
2. Koulutus ja työ
3. Lapset, nuoret ja perheet osio käsitellään lasten ja nuorten hyvinvointityöryhmässä
4. Hyvät väestösuhteet ja osallisuus

Työryhmät kokoontuivat useita kertoja ja niiden tuotokset on sisällytetty kotouttamisohjelmaan soveltuvin osin. Työryhmien kokoonpanot ovat luettavissa ohjelman lopussa.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Leena Laakso
Päätösehdotus	Vapaa-aikalautakunta päättää antaa lausuntonaan kaupunginhallitukselle, että vapaa-aikalautakunnalla ei ole lausuttavaa kotouttamisohjelmasta 2022-2025.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.